

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 12.06.2014
Vår ref.: 2013/12714
Arkivnr.: 461.3

BioMar AS avd Karmøy
Postboks 52
4299 AVALDSNES

Att. Chris Hume

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

BioMar AS avd Karmøy - Oversendelse tillatelse etter forurensningsloven

Fylkesmannen i Rogaland har ferdigbehandlet søknaden fra BioMar AS avd Karmøy datert 29.11.2013 om endring av virksomhetens tillatelse av 4.9.2009. Vi har med hjemmel i forurensningsloven §§ 11 og 18 besluttet å endre tillatelsen på visse vilkår. Vi har gjort en helhetlig vurdering av alle vilkår i tillatelsen, og den er derfor gitt nytt tillatelsesnummer 2014.292.T. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Vi viser til søknad av 29.11.2013 om endring av virksomhetens tillatelse etter forurensningsloven. BioMar AS avd Karmøy har søkt om å få utvide sin produksjonsramme fra 180.000 til 420.000 tonn fiskefôr med virkning fra andre kvartal 2016.

Fylkesmannen endrer herved tillatelsen på visse vilkår. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger som vedlegg. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 jf. § 16 og endret i medhold av § 18. Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkårene lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Ved fastsettingen av vilkårene har Fylkesmannen videre lagt til grunn hva som kan oppnås med beste tilgjengelige teknikker.

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, har vi uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsens pkt. 3 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen i den grad opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. For virksomheter som benytter slike stoffer som innsatsstoffer eller de dannes under produksjonen, er utslipp av stoffene bare omfattet av tillatelsen dersom dette fremgår uttrykkelig av vilkårene i tillatelsens pkt. 3 flg. eller utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

Vi vil understreke at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslippene er innenfor de fastsatte utslippsgrensene, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig

uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

Denne tillatelsen kan senere endres i medhold av forurensningsloven § 18. Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften, viser vi til www.regelhjelp.no.

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Sakens bakgrunn

BioMar AS avd Karmøy sin tillatelse av 4.9.2009 for sitt anlegg på gnr. 86 bnr. 84 på Husøy industriområde på Karmøy har en produksjonsramme på inntil 180.000 tonn fiskefôr per år. Virksomheten har med hjemmel i §§ 11 og 18 i forurensningsloven søkt Fylkesmannen i Rogaland om tillatelse til å øke produksjonsrammen for fiskefôr til 420.000 tonn. Den omsøkte endring av utslippstillatelsen medfører en produksjonsøkning på inntil 133 %. Økningen er planlagt dels ved installasjon av en ny produksjonslinje, dels ved fjerning av flaskehalsen i eksisterende produksjon, samt ved utvidet driftstid. Nytt anlegg forventes ferdigstilt i andre kvartal 2016.

Utlegging av søknaden til offentlig ettersyn

I samsvar med forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 36-6 ble søknaden kunngjort i Haugesunds avis og Karmsund avis, og søknadsdokumentene lagt ut til offentlig ettersyn på Fylkesmannen sine nettsider og på Karmøy kommune sitt servicetorg på rådhuset i Kopervik 7.1.2014.

Mottatte uttalelser

Veldetun vel v/Anne Elise Løberg har uttalt seg til søknaden i brev av 12.2.2014. I tillegg har velforeningen 14.3.2014 ettersendt kommentarer på bakgrunn av deltakelse på orienteringsmøte gjennomført 24.2.2014.

Velforeningen kommenterer i sitt brev grenseverdiene for luktutslipp relatert til avstanden til bolighus, samt behovet for at utslipp bør skje høyere enn nærmeste bygning for å få en effektiv fortykning. Det pekes spesielt på at det ved en avgasstemperatur på kun 40 – 45 °C vil det termiske løftet være nærmest fraværende.

Uttalelsen konkluderer med å be om at følgende inntas i tillatelsen:

1. Grensen for BMs luktutslipp settes til 1 OUE i avstand 600 m fra fabrikken.
2. Alle skorsteiner med utslipp av luktholdig gass til friluft skal være min. 5 m høyere enn nærmeste bygning.
3. BM pålegges å skifte fyllmasse i biofiltrene minst hvert 5.år.
4. BM pålegges å måle sine luktutslipp samt å få utført spredningsberegninger 2 ganger årlig de første 3 år. Dersom alle målinger de 2 siste av disse 3 årene viser tilfredsstillende

resultater, kan målefrekvensen settes til én gang årlig. I motsatt fall gis det pålegg om forbedret luktfjerning.

I kommentaren av 14.3.2014 viser velforeningen til EWOS sin fôrfabrikk i Florø, hvor betydelig luktreduksjon ble oppnådd ved hjelp av et flertrinns vaskeanlegg kombinert med høye skorsteiner.

Velforeningen ønsker til slutt BioMar til lykke med kapasitetsutvidelsen, og håper den blir vellykket på alle måter.

Karmøy kommune

Karmøy kommune ved naturvernkonsulent Arnt Kvinnesland har uttalt seg 19.3.2014.

Kommunen bekrefter at utvidelsen av produksjonen på lokaliteten er innenfor rammene for reguleringsplanen. Utvidelsen forutsetter likevel en løsning på problemet med økt utslipp av prosessvann, siden det per i dag ikke er kapasitet til mer på det kommunale anlegget. Uttalelsen var derfor vedlagt et eget «Notat til oppfølging» der det blir redegjort for problemene knyttet til ledningsnett/pumpestasjon.

Kommunen viser også til orienteringsmøtet ved BioMar 24.2.2014, der BioMar forsikret om at nyeste og beste teknologi ville bli brukt for å holde luktplagen på et minimum.

Vedrørende biologisk mangfold påpekes at det i sjøområdet ved BioMar kan være firesifrede tall med sjøfugl vinterstid, og at området derfor er svært sårbart overfor sjøfuglbestandene om forurensning i form av oljeholdige stoffer skulle skje.

Av det vedlagte *Notat vedrørende påslipp til kommunalt ledningsnett* framgår det at Karmøy kommune arbeider med en revisjon av avløpsplanen som er planlagt avsluttet primo 2015. Det må gjøres omfattende endringer av eksisterende ledningsnett for å kunne håndtere de økte utslippene fra BioMar.

Søkers kommentar til mottatte uttalelser

I samsvar med forurensningsforskriften § 36-4 ble uttalelsene fra Veldetun vel og Karmøy kommune sendt bedriften for eventuelle kommentarer. Fylkesmannen ba spesielt virksomheten om å kommentere følgende punkter:

- krav fra Veldetun vel knyttet til utslipp av lukt
- kapasitetsproblemer ved kommunalt ledningsnett

BioMar AS avd Karmøy har i tilbakemelding datert 30.5.2014 kommentert de enkelte punkter i uttalelsene. Vi ser det mest hensiktsmessig å gjengi kommentarene i sin helhet nedenfor.

Kommentarer til Veldetun vel sine punkter:

1. Veldetun vel ber om at "*Grensen for luktutslipp settes til 1 ou_E i en avstand 600m fra fabrikk*"

Biomar mener: Avstand til nærmeste nabo er ikke 600m i alle retninger. I noen retninger er avstanden over 600m. En fast grense på 600m vil inkludere industriområder. Vi mener det bør settes grense på 1 ou_E ved "omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager mv" slik det formuleres i luktveilederen TA-3019.

2. Veldetun vel ber om at fylkesmannen skal kreve at alle skorsteiner skal være minst 5m over tak.

Biomar mener: Turbulens fra nærliggende bygninger har stor effekt på hvordan lukt sprer seg. I henhold til TA-3019 har Biomar inkludert disse effektene i luktpredningsplottene. Ved å stille krav

til luktimmisjon settes det indirekte krav til både rensing og effekt av skorsteiner. Vi mener det er unødvendig å tallfeste høyden på skorstein over tak. Når endelig teknologi og layout er bestemt vil skorsteinshøyder måtte beregnes i henhold til luktveilederen, TA-3019, og veileder for design av skorsteiner TA-3038. Biomar forventer at luktmåling og spredningsplott skal dokumentere det endelige designet.

3. Veldetun vel ber FM pålegge skifte av Biofiltermasse hvert 5. år.

Biomar mener: Forsvarlig vedlikehold og oppfølging er en selvfølge. Det er dog ikke ønske om tallfestet frekvens på bytte av filtermasse. Enkelte filtermasser har lang levetid. Det er ikke miljøvennlig, og heller ikke BAT, å bytte masse oftere enn nødvendig. Vi mener FM bør stille objektive krav til funksjon (BAT) og kontinuerlig oppfølging, men ikke detaljkrav til det vi oppfatter som interne vedlikeholdsrutiner.

4. Veldetun vel ønsker hyppig frekvens på luktmålinger og rapportering.

Biomar mener: De nye retningslinjene fra Miljødirektoratet toner ned betydningen av luktmålinger som verktøy i arbeidet med kontinuerlig forbedring og rapportering av lukt. Biomar mener prinsippene i den nye luktveilederen er mer hensiktsmessig enn hyppige målinger, og ønsker derfor at det nye prinsippet legges til grunn. Dette medfører at luktmålinger gjennomføres og spredningsberegninger rapporteres når myndighetene har grunn til å tro at bedriften ikke overholder kravet.

Kommentarer til Karmøy kommune sine punkter:

Karmøy kommune rapporterer at det er dårlig og kanskje farlig arbeidsmiljø i den kommunale pumpekummen. Det stilles et spørsmål om miljøet skyldes prosessvann. Videre fremheves det at det ikke er tilstrekkelig hydraulisk kapasitet på utløpsledningen.

Biomar mener: Vi har fått opplyst at det i dag går urensset kloakk i kummen, sammen med prosessvann fra flere bedrifter. Den aller største vannmengden, kommer etter det vi har fått opplyst, fra Karmsund Fiskemel som også har betalt for ledningen. Biomar slipper kun ut 20m³/h rensset vann til dett systemet i dag. Vannet er rensset og inneholder ikke helsefarlige stoffer.

Vi har ikke informasjon eller mandat til å vurdere innhold og sammensetning av andre industrielle eller kommunale påslipp. Biomar sitt påslipp utgjør en meget liten andel, og det er ikke grunn til å tro at dette påslippet er årsak til problemer i kummen. Vi kan derfor ikke uttale oss om hva som bør gjøres med kummen, da vi ikke kan se at problemene forårsakes av det svært begrensede påslippet av rensset vann fra Biomar. Et stort, fremtidig påslipp vil påvirkeforholdene i kummen, men vi har forutsatt at systemet endres slik at det kan håndteres forsvarlig.

Vi har blitt gjort kjent med at utløpsledningen ikke har tilstrekkelig hydraulisk kapasitet. Ved en fremtidig utbygging vil det måtte bygges ny pumpekum og ledning. I utslippstillatelsen har vi vurdert og redegjort for miljømessige konsekvens av utslippet dersom det slippes på den kommunale ledningen. Vi har også beskrevet i Vedlegg 8 at *"Dersom det viser seg den kommunale ledningen ikke har tilstrekkelig hydraulisk kapasitet vil bedriften utrede utvidelse av kapasiteten i samarbeid med kommunen, eller installere tilleggskapasitet i bedriftens regi."*

De miljømessige konsekvensene av utslippet blir de samme uansett hvem som eier og drifter avløpssystemet, gitt at det driftes og følges opp forsvarlig. Slik vi forstår kommunens kommentarer synes det som et separat avløpssystem er ønsket. Biomar er innstilt på å måtte etablere og bekoste et eget avløpssystem som er helt separat fra eksisterende kum og ledning dersom dette viser seg å være mest hensiktsmessig. Vi vil da legge til grunn at utslippspunkt, dybde og forhold gjøres identisk til det eksisterende, slik at alle miljøforhold i resipient forblir som forutsatt i søknaden.

3. Fylkesmannens vurdering

Vi har nedenfor gitt Fylkesmannens vurdering av søknaden og de innkomne uttalelser. Vilkår og grenseverdier i tillatelsen følger så langt mulig Miljødirektoratets mal for «*tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven*».

Naturmangfold

For alle saker der avgjørelsen kan påvirke naturmangfoldet følger det av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn ved utøvelse av offentlig myndighet, og at det skal gå fram av avgjørelsen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken.

BioMar AS avd. Karmøy er en eksisterende bedrift lokalisert i et eksisterende industriområde. Det er ingen landarealer nær bedriften hvor naturmangfold kan bli påvirket.

Karmøy kommune har derimot påpekt den store betydning sjøområdet Kolstøvågen har for overvintrende sjøfugl, og at området dermed er svært sårbart for oljeforurensning.

Produksjonsprosessen skal ikke medføre utslipp til sjø av mineralolje eller andre miljøskadelige forbindelser. Bedriftens utslipp av små konsentrasjoner av organisk materiale via kommunal dypvannsledning forventes ikke å ha negativ effekt for overvintrende sjøfugl.

Avløpsvann

I forbindelse med vask av ekstrudere vil det slippes ut noe spylevann / prosessvann. Det samme gjelder ved vask av produksjonsutstyr og lokaler når det er stopp i produksjonen. Ved økning av produksjonskapasitet som beskrevet i søknad, er det beregnet at dette utslippet økes fra 20 m³/h til 60 m³/h. Dette vannet kan inneholde noen rester av fiskemel, fiskeensilasje og fiskeolje.

Prosessvann og spylevann samles og sendes til eget renseanlegg. Anlegget består av fettutskiller og slamutskiller. Etter rensing går avløpet til kommunalt ledningsnett.

I tillegg til prosessvann benytter BioMar sjøvann til kjøling. Dette vannet går i en separat krets, og slippes ut til kommunal utslippsledning. Utslippet går direkte til Karmsund. Ved utvidelse av produksjonen vil det bli behov for ytterligere kjøling. Sjøvannet er tenkt levert kommunal ledning eller en tilsvarende privat ledning dersom den kommunale ledningen ikke har tilstrekkelig hydraulisk kapasitet.

Bedriften vil også vurdere å benytte sjøvannet til luktrensing i vasketårn før det slippes ut. Det opplyses i søknaden at siden luften inneholder ekstremt lave konsentrasjoner av luktstoffer vil det ikke bli signifikante konsentrasjoner av disse stoffene i vannet som slippes ut fra scrubberne.

Selv om utslippsvannets konsentrasjon av organiske stoffer er lav, kan det likevel ikke utelukkes at utslippet kan ha betydning for resipienten dersom vannmengden er stor. Virksomheten må derfor gjennomføre en kartlegging av utløpsvannet fra eventuelle vasketårn for å tallfeste utslippet fra eventuelle vasketårn.

Tidligere tillatelse satte krav om at prosessavløpsvannet før påslipp til kommunal ledning skal ledes gjennom slamavskiller, sil eller lignende som fjerner minimum 30 % organisk stoff før utslipp.

Fylkesmannen har vurdert det som ønskelig å fastsette konkrete grenseverdier for utslipp av organiske stoffer til vann.

Vi har i henhold til dette fastsatt grenseverdier for suspendert stoff (SS) og biologisk oksygenforbruk (BOF₅) i tillegg til fett.

BioMar må også gjennomføre en ny kartlegging av sine organiske utslipp etter at utvidelsen er gjennomført, jf. punkt 13.1. På bakgrunn av resultatene fra kartleggingen vil Fylkesmannen vurdere om det er påkrevet å endre utslippsparametere og/eller grenseverdier i tillatelsen, jf. punkt 3.1.

Støv

Lossing av råvarer med grabb vil medføre en viss støvflukt, varierende med råvarens art og værforholdene ved lossing. Rutiner som begrenser lossing ved ugunstige værforhold vil til en viss grad begrense støvutslippet.

Utslipp av støv fra produksjonsanlegget anses for ubetydelig.

I og med virksomheten ligger i et industriområde, og avstanden til nærmeste bolig overstiger 500 meter, har ikke Fylkesmannen fastsatt grenseverdier for nedfallsstøv eller krav til støvmålinger.

Utslipp av organisk støv kan skyldes flere kilder. Støv fra produksjonen fanges i stor grad opp av sykkloner og støvfiltre med automatisk feilvarsling og stenging av produksjonen. Dette bør etter Fylkesmannens vurdering være tilstrekkelig til å holde støvutslipp fra produksjonen på et akseptabelt nivå.

Fyringsanlegg med naturgass som energikilde anses ikke å gi støvutslipp.

Fylkesmannen kan likevel pålegge bedriften å gjennomføre en kartlegging av nedfallstøv dersom begrunnede naboklager på støv tilsier at en kartlegging er nødvendig.

Støy

Fylkesmannen er ikke kjent med at det foreligger klager på støyutslipp fra virksomheten. Vi har likevel fastsatt definerte krav til støy. Kravene følger Klima- og miljødepartementets "Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging" (T-1442/2012).

Dersom det oppstår klager på støy kan Fylkesmannen pålegge virksomheten å gjennomføre en støykartlegging.

Støykravene gjelder ikke for bebyggelse som blir etablert etter at virksomheten har startet opp.

Lukt

Fylkesmannen har tidligere år mottatt klager fra Veldetun vel på lukt fra bedrifter lokalisert på Husøyområdet, inkludert BioMar AS avd. Karmøy. Forholdene har i følge velforeningen bedret seg betydelig i 2012 og 2013.

BioMar AS avd. Karmøy gjennomførte sist målinger og immisjonsberegninger av lukt i siste kvartal 2013. Rapporten fra FORCE Technology viste en luktimmisjon på 3 LE/m³ ved nærmeste bolig, og resultatet lå dermed under grenseverdien på 5 LE/m³. De siste luktberegningene fra nabobedrifter har heller ikke overskredet de respektive grenseverdier for luktimmisjon.

Omfattende endringer av produksjonsvolum, produksjonslinjer og renseteknologi alltid vil gi en risiko for økt luktutslipp, selv om de opplysninger og dokumentasjon som foreligger ikke tilsier at luktutslippet skal øke.

Veldetun vel ber om at tillatelsen skal stille krav om halvårslige luktberegninger de første tre årene etter at utvidelsen er gjennomført. BioMar fikk i tillatelsen av 4.9.2009 krav om årlige luktmålinger. Luktmålinger og spredningsberegning av lukt er omfattende og kostnadskrevenende. Kravet om årlige luktberegninger må regnes som et strengt krav. I og med ingen av de to siste luktberegningene ved BioMar har vist brudd på tillatelsen, mener Fylkesmannen det vil være urimelig å pålegge bedriften halvårslige målinger.

Dersom en luktmåling viser overskridelse av grenseverdien må BioMar i alle tilfeller gjennomføre oppfølgende tiltak og deretter dokumentere ved nye målinger at disse har hatt tilstrekkelig effekt.

Miljødirektoratet har utarbeidet en veileder for *Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*, TA-3019/2013. Veilederen ble oversendt bedriften i forbindelse med søknaden, og er lagt til grunn ved Fylkesmannens behandling av søknaden.

Veilederen anbefaler at krav til luktutslippsgrense stilles som en *immisjonsgrense*, det vil si luktbelastning hos omkringliggende naboer. Immisjonsgrensen angis da som konsentrasjon av luktemner per kubikkmeter luft (OU_E/m^3), og hvor hyppig (frekvens) luktutslippet kan opptre, dvs. maksimal månedlig 99 prosent timefraktil.

Begrepet timesfraktil betegner et statistisk utvalg der 99. prosentil betyr at i 99 prosent av timene i en måned skal immisjonskravet overholdes, men det er rom for at immisjonen kan være sterkere i en prosent av timene i en måned. Det betyr at det kan forekomme luktutslipp i konsentrasjoner som er over immisjonsgrensen 7 timer per måned.

Det som endres er å benytte enheten OU_E/m^3 ved angivelse av luktkonsentrasjon, og midlingstiden for luktutslippet fra minuttmidler til timemidler. Endring av enhet til OU_E/m^3 skyldes at Norsk Standard NS-EN 13725 *Luftundersøkelse, Bestemmelse av luktkonsentrasjon ved dynamisk olfaktometri* benytter enheten OU_E/m^3 . Grunnen til endring av midlingstiden er at de aller fleste spredningsmodeller beregner immisjon i timemidler.

Veilederen anbefaler at forurensningsmyndigheten benytter grenseverdien $1 \text{OU}_E/\text{m}^3$ for virksomheter som ligger i nærheten av arealet med boligbebyggelse eller er samlokalisert med andre luktende virksomheter som slik tilfellet er BioMar AS avd. Karmøy. Luktkravet er ekvivalent med grenseverdien $5 \text{LE}/\text{Nm}^3$ beregnet som maksimal månedlig 99 prosent minuttfraktil i tidligere tillatelse av 4.9.2009.

Ved beregninger av luktspredning (luktimmisjon) tas det hensyn til meteorologi, kildeplassering, høydeforskjeller i terrenget og turbulenseffekter forårsaket av nærliggende bygninger. Immisjonsverdiene beregnes for mottakere 1,5 m over terrenget.

Tillatelsen innebærer ikke en skjerpning av selve grenseverdien, men setter krav til kompetanse, driftsplan, driftslogg og håndtering av naboklager.

Luktveilederen påpeker at det er kostbart å gjennomføre lukt dokumentasjon etter NS-EN 13725, samtidig som det vil hefte usikkerhet ved resultatene av undersøkelsene. Veilederen anbefaler at forurensningsmyndigheten i stedet for å kreve årlig dokumentasjon av luktimmisjonsgrensen krever en årlig egenrapportering på antall luktklager og en vurdering av antall lukthendelser per måned.

Fylkesmannen anser det nødvendig at BioMar AS avd. Karmøy etter at produksjonsutvidelsen er gjennomført kan dokumentere at immisjonsgrensen for lukt overholdes, samt at det ikke er store årlige variasjoner i luktutslippet. Vi setter derfor krav om årlige luktmålinger inntil nytt produksjonsanlegg har vært i drift i 3 år.

Dersom virksomheten i denne perioden kan dokumentere at luktreanseanleggene fungerer optimalt, slik at luktimmisjonsgrensen på 1 OU_F/m³ maksimal månedlig 99 prosent timefraktil overholdes, faller kravet om årlige målinger bort.

Fylkesmannen kan pålegge virksomheten målinger dersom antall lukthendelser tilsier at dette er påkrevet, jf. forurensningsloven § 51.

Rene brensler

BioMar AS avd. Karmøy benytter naturgassfyrte dampkjeler, og omfattes av regelverket i forurensningsforskriften kapittel 27 *Forurensninger fra forbrenningsanlegg med rene brensler*, jf. § 27-1. Utslippsgrenser til luft for NO_x og CO ved normal drift framgår av § 27-5 b).

Virksomheten har i dag en samlet innfyrt nominell effekt på ca. 15 MW, og beregner etter utvidelsen å ha en samlet effekt på 27 MW. Kapasiteten overstiger dermed grensen på 5 MW, og virksomheten skal som følge av dette gjennomføre årlige målinger av NO_x og CO for å dokumentere at grenseverdiene i kapittel 27 ikke blir overskredet.

Forholdet til EUs industriutslippsdirektiv (IED)

EU har vedtatt et nytt industriutslippsdirektiv direktiv 2010/75/EU til erstatning av IPPC-direktivet. Når direktivet er gjennomført i norsk rett vil BioMar AS avd. Karmøy omfattes av direktivets krav.

Direktivet regulerer, i likhet med IPPC-direktivet, forurensende utslipp fra industrivirksomheter. En viktig forskjell er at "BREF-dokumentene" (B: Best available technique, REF: Reference), som tidligere kun har hatt en veiledende betydning, nå blir mer forpliktende. BREF-dokumentene vil etter nytt regelverk kunne ut i såkalte "BAT-konklusjoner" om hva som skal regnes som de beste tilgjengelige teknikkene på området for BREFen, og utslippsnivåer som er forbundet med de beste tilgjengelige teknikkene (BAT AEL). Medlemsstatene vil være forpliktet til å stille krav i tillatelsene som samsvarer med kravene og utslippsgrensene som følger av BAT-konklusjonene. Direktivet oppstiller en begrenset mulighet for å unnta virksomheter fra denne grensen.

Fylkesmannen gjør oppmerksom på at dersom vilkår i nye BREF-dokumenter avviker vesentlig fra vilkårene i denne tillatelsen, vil Fylkesmannen være forpliktet til å endre tillatelsen slik at denne bringes i samsvar med nye krav.

4. Konklusjon

Fylkesmannen har behandlet BioMar AS avd. Karmøy sin søknad av 29.11.2013 om endring av sin tillatelse etter forurensningsloven § 11 datert 4.9.2009, inkludert en økning av årlig produksjonsramme fra 180.000 til 420.000 tonn fiskefôr. Vi har ved behandling av søknaden vurdert alle vilkår i tillatelsen. Endringene innebærer en totalrevidering, og erstatter dermed i sin helhet tillatelsen fra 2009.

BioMar AS avd. Karmøy skriver i sin søknad at ny produksjonslinje forventes ferdigstilt i andre kvartal 2016, det vil si om ca. 2 år.

Dette innebærer at eksisterende renseanlegg for utslipp til luft og vann og virksomhetens måleprogram for utslippskontroll må tilpasses den økte produksjonen.

Fylkesmannens vedtak om endring av utslippstillatelsen gjelder fra dags dato, men deler av vilkårene gjøres først gjeldende når oppgraderingen av produksjonsanlegget er ferdigstilt.

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvisning til vilkår
Driftsplan og logg luktreanseanlegg	1.1.2015	4.1
System for energiledelse	1.1.2015	8.1
Oppdatering miljørisikovurdering	1.1.2016	10.1
Kartlegging av organiske utslipp etter utvidelsen	31.12.2016	11.1 og 13.1
Egenrapportering	01.03. årlig	11.4

Varsel om fastsetting gebyrsats for saksbehandlingen

Fylkesmannens behandling av søknader om tillatelser, eller endringer i eksisterende tillatelser er omfattet av en gebyrordning fra 01.01.07, jf. *Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)*, kapittel 39. BioMar AS avd. Karmøy skal derfor betale gebyr for saksbehandlingen.

Gebyrene skal samlet sett ikke overstige forurensningsmyndighetens kostnader ved saksbehandlingen eller kontrollen. Forurensningsmyndigheten vedtar hvilken gebyrsats som skal gjelde i det enkelte tilfelle. Ved fastsettelse av gebyrsats skal forventet ressursforbruk knyttet til saksbehandlingen eller kontrolltiltaket legges til grunn.

Fylkesmannen har revidert tillatelsen i sin helhet, slik at tillatelsen gis nytt tillatelsesnummer og erstatter tillatelsen av 4.9.2009. Saksbehandlingen av søknaden har dermed vært omfattende.

Fylkesmannen varsler på denne bakgrunn at det vil bli fattet vedtak om å benytte gebyrsats 1, jf. § 39-5 i forurensningsforskriften ved fastsettelse av gebyr. BioMar AS avd. Karmøy skal følgelig betale et gebyr på NOK 47.500,- for Fylkesmannens behandling av saken.

Etter forvaltningsloven § 16 har parter rett til å uttale seg om innholdet i forhåndsvarsler før vedtak fattes. Vi ber om at eventuelle merknader til varsel om fastsetting av gebyrsats blir sendt Fylkesmannen innen 2 uker etter at varselet ble mottatt.

Vedtaket om fastsettelse av gebyrsats vil deretter bli sendt bedriften i eget brev.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Fylkesmannen. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil Fylkesmannen også kunne gi på forespørsel.

Vi har sendt kopi av dette brev med vedlegg til berørte i saken i henhold til vedlagte adresseliste.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass.fylkesmiljøvernssjef

Johan Tore Rødland
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift

Saksbehandler: Johan Tore Rødland
Saksbehandler telefon: 51 56 89 38
E-post: fmrojtr@fylkesmannen.no

Vedlegg:
Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for BioMar AS avd. Karmøy

Kopi til:
Karmøy kommune Rådhuset 4250 Kopervik
Veldetun Vel Slåttåvegen 18 4262 AVALDSNES

FYLKESMANNEN I ROGALAND
Miljøvern avdelingen

**Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven
for
BioMar AS avd. Karmøy**

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jfr. § 16 og endret i medhold av § 18. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 29.11.2013 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 12

Tillatelsen gjelder på de vilkår som framgår av dokumentet.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen i Rogaland endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Bedriftsdata

Bedrift	BioMar AS avd. Karmøy
Beliggenhet/gateadresse	Husøyvegen 285, 4262 Avaldsnes
Postadresse	Postboks 52, 4299 Avaldsnes
Kommune og fylke	Karmøy (1149, Rogaland fylke)
Org. nummer (bedrift)	976 633 202
Foretaksnr.	937 843 860
Gårds- og bruksnummer	Gnr.86, bnr.84
NACE-kode og bransje	10.910 Produksjon av fôrvarer til husdyrhold
Kategori for virksomheten ¹	6.5 – Anlegg for disponering eller gjenvinning av skrotter og animalsk avfall, med en behandlingskapasitet på over 10 tonn per dag.

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ²
2014.292.T	1149.0022.01	3

Tillatelse gitt: 12.6.2014	Endringsnummer:	
Marit Sundsvik Bendixen ass.fylkesmiljøvern sjef	Johan Tore Rødland senioringeniør	

¹ Jf. Forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

² Jf. Forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold

1.1 Produksjonsmengde

Tillatelsen gjelder for en produksjon av inntil 420 000 tonn fiskefôr per år. For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon i produksjonsnivå føre til en tilsvarende reduksjon i utslippene. Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

Bedriften har i dag et anlegg for energiproduksjon / forbrenning av naturgass med samlet nominell innfyrt effekt på 15 MW. Etter gjennomført produksjonsutvidelse er effekten anslått til 27 MW. Anlegget er dermed omfattet av forurensningsforskriftens kapittel 27 om forbrenning av rene brensler.

1.2 Midlertidig produksjonsmengde

Utvidelsen av produksjonsrammen gjelder fra 1.1.2016. Fra dags dato til og med 31.12.2015 gjelder tidligere produksjonsramme på inntil 180 000 tonn fiskefôr per år.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning.

System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert. (jf. Internkontrollforskriften § 5 punkt 7³)

2.5 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen i Rogaland om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 10.4.

2.6. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette⁴. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

Vannforbruket generelt skal begrenses i så stor grad som mulig. Lagertanker og lignende må bygges på en slik måte at eventuelle uhell ikke medfører utslipp til ytre miljø.

Utslipp av avløpsvann skal behandles i samsvar med de krav som kommunen setter. Kommunen har rett til å kreve inn avgifter og stille krav til beskyttelse av ledningsnett, renseanlegg m.m.

Følgende utslippsbegrensninger gjelder:

Utslippskomponent	Utslippskilde	Utslippsgrenser	Gjelder fra
		Konsesjonsgrense	
		Midlingstid: døgn	
Fett	Prosessvann	100 mg/liter	1.7.2014
Biologisk oksygenforbruk (BOF ₅)	Prosessvann	1000 mg/liter	1.1.2015
Suspendert stoff (SS)	Prosessvann	500 mg/liter	1.1.2015
pH	Prosessvann	6 - 10	1.7.2014

Det skal tas ut månedlige prøver av prosessvannet.
pH skal måles daglig, og ligge i området 6 – 10.
Virksomheten skal ha et system for mengdemåling av prosessvannet.

³ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

⁴ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

3.2. Utslippsreducerende tiltak, renseanlegg m.m.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende rensenhet.

3.3. Utslippssted for prosessavløp

Prosessvann skal ledes via fett- og slamutskiller til kommunalt nett.

3.4. Kjølevann

Kjølevann skal ledes i lukket system direkte til kommunalt nett. Dersom økt vannmengde som følge av produksjonsutvidelsen, samt en eventuell installasjon av sjøvannsscrubber for luktrensing, medfører overbelastning av nettet, må BioMar i samarbeid med Karmøy kommune gjennomføre tilstrekkelige tiltak for å øke kapasiteten på avløpsnettet.

BioMar er ansvarlig for å sørge for at en eventuell ny utslippsledning for kjølevann ikke etableres i strid med plan- og bygningsloven eller havne- og farvannsloven.

3.5. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.6. Sanitæravløpsvann

Bedriftens sanitæravløpsvann ledes til offentlig avløpsnett⁵

3.7. Mudring

Dersom det som følge av bedriftens virksomhet skulle vise seg å være nødvendig med mudring, skal det innhentes nødvendig tillatelse fra forurensningsmyndigheten. Slik mudring må bekostes av bedriften.

4. Utslipp til luft

4.1. Utslipp av lukt

BioMar AS avd. Karmøy skal lede luft fra prosesser som avgir lukt gjennom renseanlegg før utslipp til luft. Lufting med åpne vinduer og dører må ikke forekomme. Alt lager av råvarer og eventuelt avfall må skje på en slik måte at det ikke kan spres til omgivelsene.

Bedriften skal

- sørge for at personell har relevant kompetanse om faktorer som påvirker luktforholdene ved anlegget/produksjonen
- ha en driftsplan som skal sikre at luktulempen ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veileder om regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven, jf. veilederens vedlegg 4. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres
- føre en daglig driftslogg for renseanlegget
- ha et system for registrering av innkomne luktklager som skal knyttes til geografisk sted og tid. Disse klagene skal loggføres. Klagene bør vurderes mot værdata og avvik fra driftsplanen. Det skal gis en vurdering av årsaken til luktutslippet, og det skal gis

⁵ Jf. forurensningsforskriften 15A. Påslipp

en beskrivelse av eventuelle tiltak som iverksettes. Denne informasjonen skal gjøres kjent for naboene og forurensningsmyndigheten.

4.1.1 Grenseverdi for luktimmisjon

Luktimmisjonen ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager mv. skal ikke overstige en konsentrasjon på 1 OUE/m³ angitt som maksimal månedlig 99 prosent timefraktil (frekvens og midling).

BioMar AS avd. Karmøy skal ved årlig måling og utarbeidelse av spredningsberegning dokumentere at renskravet blir overholdt. Målingene skal være kvalitetssikret, jf. tillatelsens punkt 11.3. Rapporten skal oversendes Fylkesmannen, og resultatet rapporteres i bedriften egenkontrollrapport, jf. punkt 11.4.

Dersom luktrapporten viser overskridelse av luktgrensen skal bedriften umiddelbart sette i hvert tiltak for å redusere luktutslippet, og deretter gjennomføre en oppfølgende måling for å dokumentere effekten av tiltakene.

Dersom BioMar AS avd. Karmøy ved årlige målinger over 3 år etter at produksjonsutvidelsen er gjennomført dokumenterer at virksomheten ikke overskrider grenseverdien for luktimmisjon, faller kravet om årlige målinger bort.

Dersom lukthendelser forekommer i mer enn 1 prosent av timene i måneden, dvs. 7 lukttimer, kan Fylkesmannen likevel pålegge virksomheten å gjennomføre målinger for å dokumentere at immisjonskravet overholdes, jf. forurensningsloven § 51.

Forurensningsmyndigheten baserer denne vurderingen på virksomhetens egenrapport om antall luktklager og lukthendelser det siste året, jf. pkt 11.4.

4.2. Utslipp av støv

Alle aktiviteter som kan føre til utslipp av støv til omgivelsene må foregå mest mulig lukket. Lasting, lossing, lager av råvarer/ferdig produkt og eventuell ventilasjon fra produksjonsområder må skje på en slik måte at minst mulig støv slippes ut i omgivelsene.

Dersom det kommer begrunnede klager på utslipp av støv, kan Fylkesmannen pålegge bedriften å gjennomføre en kartlegging av nedfallsstøv.

4.3. Utslipp fra fyringsenheter

BioMar AS avd Karmøy omfattes av forurensningsforskriften kapittel 27 *Forurensninger fra forbrenning med rene brensler*, jf. § 27-5 b) *Utslippsgrenser til luft ved normal drift.*

Utslippsmålinger for NO_x og CO i henhold til forurensningsforskriften § 27-6 c) *Fyringsenheter for gass* skal rapporteres i bedriften egenkontrollrapport, jf. punkt 11.4.

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensete sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensete sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen⁶/Fylkesmannen.

6. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁷

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket.⁸

7. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som fritt feltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) L _{pAekv} 12h	Kveld (kl. 19-23) L _{pAekv} 4h	Natt (kl. 23-07) L _{pAekv} 8h	Søn-/helligdager (kl. 07-23) L _{pAekv} 16h	Natt (kl. 23-07) L _{AFmax}
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

L_{pAekvT} er A-veiet ekvivalent støy nivå for en bestemt tidsperiode T.

L_{AFmax} er A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene innenfor perioden, målt/beregnet med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og

⁶ Jf Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider.

⁷ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁸ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) av 30. mai 2008.

lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Dersom bedriften mottar begrunnede klager på støy skal den få utarbeidet et støysonekart for egen virksomhet og oversende dette til kommunen og forurensningsmyndigheten, jf. punkt 13. Støysonekartet skal vise røde og gule soner (jf. T-1442/2012) og støygrensene i tillatelsen. Støysonekartet skal holdes oppdatert.

Støygrensene gjelder ikke for ny bebyggelse av forannevnte type som blir etablert på steder der støybidraget fra bedriften overskrider eller forventes å kunne overskride fastsatte grenser i tillatelsen.

8. Energi

8.1. Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i bedriften for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår punkt 2.6. og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3. Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. pkt. 11.4.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁹.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

⁹ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal holde sin miljørisikoanalyse oppdatert. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift¹⁰. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

Fylkesmannen forutsetter at bedriften kan legge frem mer utfyllende dokumentasjon, for eksempel ved tilsyn, om bedriftens aktiviteter knyttet til miljørisikoanalysen, de forebyggende tiltakene og beredskapen.

11. Utslippskontroll og rapportering til Fylkesmannen i Rogaland

11.1. Utslippskontroll

Bedriften skal gjennomføre målinger av utslipp til luft og vann. Målinger omfatter volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og/eller beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal som et minimum omfatte:

- komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier i tillatelsen eller forskrifter
- andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenkontrollrapportering. Veilederen er lagt ut på www.miljodirektoratet.no.

¹⁰ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Bedriften skal ha et oppdatert måleprogram som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måleprogrammet skal tilpasses de tekniske løsninger som bedriften i samråd med Karmøy kommune må gjennomføre for å unngå overbelastning av ledningsnett

11.2. Måleprogram

Når bedriften utarbeider måleprogrammet, skal den:

- velge prøvetakingsfrekvenser som gir representative prøver
- vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinn i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking – analyse – beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå

Måleprogrammet skal beskrive de forskjellige trinnene i målingene og begrunne valgte metoder. Valgt frekvens for tredjepartskontroll og for deltakelse i ringtester skal også fremgå av måleprogrammet. Det skal gå fram av måleprogrammet hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir.

Bedriften skal journalføre alle målinger, samt øvrige forhold som vedrører ytre miljø. Det skal føres journal over mengde innsatsmaterialer som tas inn på anlegget og mengde produkter og avfall som tas ut fra anlegget. Av journalen skal framgå hvordan avfall og eventuelt prosessvann er disponert. Driftsjournalen skal oppbevares i minst 5 år og skal på forlangende kunne forevises forurensningsmyndigheten. Årlig produksjonsmengde samt mengde og disponering av avfall skal rapporteres inn ved bedriftens årlige egenrapportering til forurensningsmyndigheten, jf. vilkår 11.4.

11.3. Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelser er forsvarlig kvalitetssikret bl.a. ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Fylkesmannen kan videre godta at annen metode benyttes dersom særlige hensyn tilsier det.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten.
- delta i ringtester for de parametrene som er regulert gjennom grenseverdier når bedriften selv analyserer
- jevnlig verifisere egne målinger med tredjepartskontroll for de parametrene som er regulert gjennom grenseverdier

11.4. Rapportering til Fylkesmannen

Virksomheten skal årlig sende forurensningsmyndigheten en rapport om antall luktklager og en vurdering av antall lukthendelser, jf. TA-3019 pkt. 3.4.1, ved virksomheten det siste året. Det skal gis en beskrivelse av årsaken til de enkelte luktklagene/lukthendelsene, og eventuelle tiltak som er gjennomført for å begrense/stanse utslippet. Dersom driftsforholdene endres skal rapporten også inneholde en oppdatert risikovurdering.

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere utslippsdata fra foregående år via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

12. Overvåking av resipient

Dersom forurensingsmyndighetene ønsker å vurdere effekten av utslippet på vann- og sedimentkvalitet ved utslippsstedet for det kommunale rensenanlegget og i hovedresipienten, plikter bedriften å støtte økonomisk i forhold til størrelsen på prosessutslippet, jf. Forurensingslovens § 51.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø. Data leveres på Vannmiljøs importformat, som finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk.

13. Undersøkelser og utredninger

13.1 Kartlegging av organisk utslipp etter produksjonsutvidelsen.

Straks produksjonsutvidelsen er fullført skal det settes i verk en undersøkelse for å kartlegge utslippsnivået for organisk stoff. Undersøkelsen skal klarlegge utslippsnivåene ut fra fettutskiller og eventuell delstrøm fra scrubber, og indikere i hvilken grad utslippsgrensene for biologisk oksygenforbruk (BOF₅), suspendert stoff og fett i tillatelsens pkt. 3.1 er realistiske.

I tillegg skal kartleggingen omfatte parametrene kjemisk oksygen forbruk (KOF), total organisk karbon (TOC), totalnitrogen og totalfosfor.

Undersøkelsene skal rapporteres til Fylkesmannen innen 2 måneder etter gjennomføringen, og senest innen 31.12.2016. Resultatene kan føre til endrede utslippsrammer, jf. pkt. 3.1.

14. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

15. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

16. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift¹¹. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

17. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

¹¹ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte stoffer, jf punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloreten	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl ether)	
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksylater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylater	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre (PFOA)	

	Vanlige forkortelser
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5

